

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง สรรสร้างนिरาศภูเขาทอง (๘)

ครูผู้สอน

ครูวิชุดา

กลิ่นจงกล

ครูธีรสุด

ฉำทรัพย์

สรรสร้างปิระศภูเขาทอง (๘)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของคำกริยาได้
๒. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำกริยาได้
๓. แสดงความคิดเห็นและสรุปความรู้เกี่ยวกับคำกริยาได้

คำกริยา

คำกริยาที่มีหน่วยกรรม

สกรรมกริยา

มีนามวลีตามหลัง ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

ฉันกินข้าว

ทวิกรรมกริยา

มีนามวลี 2 หน่วยตามหลัง ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

ครูสอนหนังสือนักเรียน

คำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม

อกรรมกริยา

ไม่มีนามวลีตามหลัง

ฉันนั่ง

กริยาคุณศัพท์

บอกสภาพของนาม /สรรพนาม

ผู้หญิงสวย

กริยาที่ต้องเติมเต็ม

มีหน่วยเติมเต็ม ไม่ใช่กรรม

ฉันเป็นนักเรียน

เป็น เหมือน คล้าย เท่า ไข่ มิ เกิด ปรากฏ

กริยานำ

ปรากฏหน้าคำกริยา

กรุณาเข้าแถวซื้ออาหาร

กริยาตาม

ปรากฏหลังคำกริยา

เธอรีบนอนเสีย

กิจกรรม

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้ตัวแทนกลุ่มเลือกแผ่นป้ายลำดับที่ ๑-๖ โดยแผ่นป้ายเป็นบทประพันธ์ตอนต่าง ๆ ในนิราศภูเขาทอง โดยให้นักเรียนวงกลมคำกริยาที่น่าสนใจในเนื้อเรื่อง “**คำกริยาในการเดินทางของสุนทรภู่**” (มีต่อหน้าถัดไป)

กิจกรรม (ต่อ)

นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาที่ปรากฏในเรื่องจากบริบทของบทกลอน โดยวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้

- คำกริยาที่พบมีความหมายว่าอย่างไร
- คำกริยาที่ปรากฏจัดอยู่ในคำกริยาประเภทใด

ถึงบางจากจากวัดปลัดพื้นอง
เพราะรักใคร่ใจจิตไม่ยี่ดยีน
ถึงบางพลุกคิดถึงคู้เมื่ออยู่ครอง
ถึงบางปลัดเหมือนพีปลัดมาขัดเคือง

มามัวหมองมัวนหน้าไม่ฝ่าฝืน
จึงต้องขึ้นใจพรากมาจากเมือง
เคยใส่ซองส่งให้ล่วนไบเหลืออง
ทั้งปลัดเมืองปลัดสมรมาร้อนรน

(นิราศภูเขาทอง)

๒

ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก
ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป
ถึงบางจากจากวัดปลัดพี่น้อง
เพราะรักใคร่ใจจิตไม่ยึดเย็น

สุดจะหักห้ามจิตคิดโฉน
แต่เมาใจนี้ประจำทุกคำคีน
มามัวหมองมัวหน้าไม่ฝ้าฝัน
จึงต้องชื่นใจพรากมาจากเมือง

(นิราศภูเขาทอง)

๓

ถึงบ้านญวนล้วนแต่โรงแลสะพรั่ง
ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย
จะเหลียวกลับไปลับเขตประเทศสถาน
ถึงเขมาอารามอร่ามทอง

มีช่องซังกุงปลาไว้ค้าขาย
พวกหญิงชายพร้อมเพรียงมาเมียงมอง
ทรมานหม่นไหม้ฤทัยหมอง
ฟังฉลองเลิกงานเมื่อวานชื่น

(นิราศภูเขาทอง)

๑

ถึงอารามนามวัดประโคนปัก
เป็นสำคัญป็นแดนในแผ่นดิน
ขอเดชะพระพุทธคุณช่วย
อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา

ไม่เห็นหลักลือเล่าว่าเสาทิน
มีรูสิ้นสุดชื่อที่ลือชา
แม้นมอดม้วยกลับชาติวาสนา
อยู่คู่ฟ้าดินได้ตั้งใจปอง

(นิราศภูเขาทอง)

๕

ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด
ไอ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร
พระนิพพานปานประหนึ่งศิระขาด
ทั้งโรคซ้ำกรรมซัดวิบัติเป็น

คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
ด้วยไรรู้ญาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ
ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา

(นิราศภูเขาทอง)

๒

เคยทรงแต่งแปลงบทพจนารถ
จนกฐินสิ้นแม่น้ำในลำคลอง
เคยหมอบไถ่ได้กลิ่นสุคนธ์ตลบ
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา

เคยรับราชโองการอ่านฉลอง
มิได้ข้องเคืองขัดหัตถยา
ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา
วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์
(นิราศภูเขาทอง)

เฉลย ๑

ถึงบางจากจากวัดปลัดพี่น้อง
เพราะรักใคร่ใจจิตไม่ยี่ดเย็น
ถึงบางพลูคิดถึงคู่มืออยู่ครอง
ถึงบางปลัดเหมือนพี่ปลัดมาขัดเคือง

มามัวหมองมัวหน้าไม่ฝ้าฝัน
จึงต้องชื่นใจพรากรมาจากเมือง
เคยใส่ซองส่งให้ถ้วนใบเหลือง
ทั้งปลัดเมืองปลัดสมรมาร้อนรน

(นิราศภูเขาทอง)

เฉลย ๒

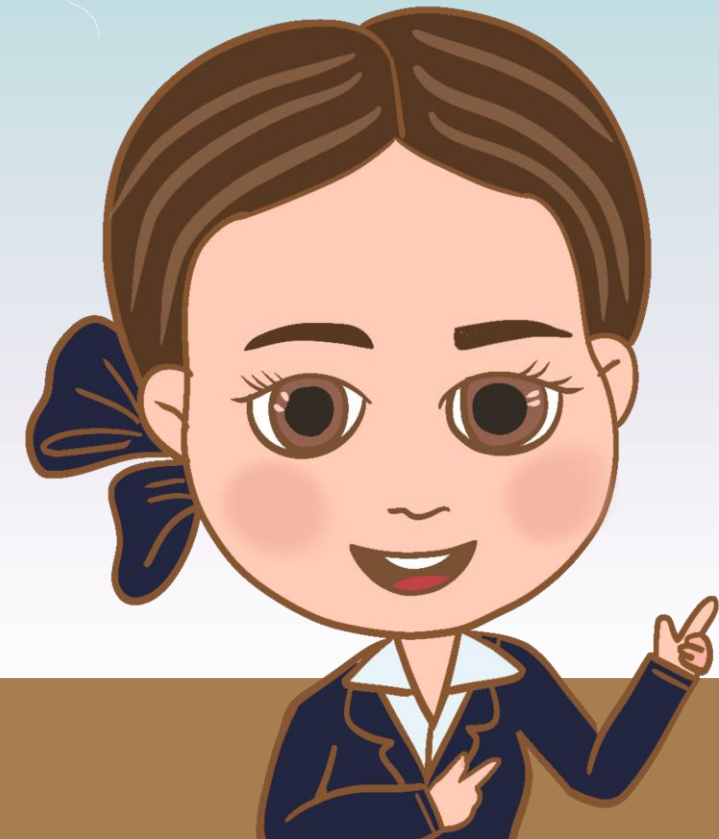
ไม่**เ**มา**ห**แล้วแต่เรายัง**เ**มา**ร**
ถึง**เ**มา**ห**เข้า**ส**ายก็**ห**าย**ไป**
ถึงบาง**จ**าก**จ**าก**ว**ัด**พล**ัด**พ**ื้น**้อง**
เพราะ**ร**ัก**ไ**ใคร**ใจ**จิต**ไม่**ย**ึด**ย**ืน**

สุดจะ**ห**ัก**ห**้าม**จิต**คิด**เ**ฉ**อน**
แต่**เ**มา**ใจ**นี้**ประ**จ**ำ**ทุก**ค**ำ**ค**ิน
มา**ม**ัว**ห**มอง**ม**ัว**น**หน้า**เ**ไม่**ฝ**่า**ฝ**ืน
จึง**ต**้อง**ซ**ีน**ใจ**พร**าก**มา**จ**าก**เม**ือง

(นिरासुखाทอง)

ชวนคิดช่วงท้าย

คำกริยาที่อยู่ในนิราศภูเขาทอง
มีคำใดที่นักเรียนสนใจบ้าง

คำไหนใช้ถูก

ปั้นเหน่ง

ปั้นเหน่ง

ปั๊นแห่น่ง

ปั๊นแห่น่ง : นายธีรสุด ฉำทรัพย์

แหล่งที่มา : <https://dictionary.orst.go.th/> พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ สืบค้นเมื่อ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

บทเรียนครึ่งต่อไป

สรรสร้างนิราศภูเขาทอง (๙)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑